

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

JAARVERSLAG 1929—1930.

Dames en Heeren!

Volgens artikel 24 van ons Huishoudelijk Reglement is het de taak van den Secretaris op de Algemeene Vergadering namens het Hoofdbestuur verslag uit te brengen van de werkzaamheden en de lotgevallen van de Maatschappij in het afgelopen Vereenigingsjaar.

Gaarne kwijt ik mij thans voor de 5e maal van die eervolle doch niet gemakkelijke taak.

Laat ik beginnen U een algemeen overzicht te geven van de voornaamste gebeurtenissen in dit jaar, om vervolgens over de afdelingen een kort verslag uit te brengen en ten slotte de werkzaamheden der verschillende Commissies en Maatschappijorganen aan Uw geestesoog te laten voorbijgaan.

In de eerste plaats wil ik dan memoreeren, dat het H. M. de Koningin heeft behaagd bij K. B. van 30 Juli 1929 hare Koninklijke goedkeuring te verleenen op onze gewijzigde Statuten en H. R., die zooals U bekend is, op 1 September 1929 in werking zijn getreden.

Ledental.

Het ledental onzer Maatschappij is sinds 1 Mei 1929 gestegen van 547 tot 596, terwijl ook 2 collega's uit Indië zich voor het lidmaatschap opgaven. Nog steeds staan te veel collega's buiten de Maatschappij. — Ik herhaal hier nogmaals het verzoek aan alle leden om te trachten hun bekende collega's, die nog geen lid zijn, op te wekken zich aan te melden bij het secretariaat, niet alleen omdat het hun plicht, maar ook hun eigen belang is lid te zijn onzer organisatie.

Door overlijden hadden wij het verlies te betreuren van F. van Dantzig, L. Th. A. van Hasselt, J. W. Switters en Mevr. S. de Lange-Morel, terwijl 8 leden voor het lidmaatschap bedankten. Deze verliezen in aanmerking genomen traden 61 nieuwe leden toe, een toename dus van ± 11 %.

N. P. P.

Reeds in mijn vorig jaarverslag werd door mij melding gemaakt van een poging van het Hoofdbestuur om het vraagstuk tandheelkundige verzorging onzer niet-particuliere patiënten tot oplossing te brengen. Daartoe werd op de vorige Algemeene Vergadering te Haarlem een commissie benoemd onder voorzitterschap van collega Holthaus uit Zwolle, waarin de verschillende stroomingen in onze Maatschappij gelijkelijk waren vertegenwoordigd.

Deze Commissie, die haar taak met grooten ijver opvatte, heeft acht maal te Utrecht vergaderd. Hoewel het niet is mogen gelukken dit uiterst moeilijke vraagstuk tot oplossing te brengen, heeft zij toch een rapport uitgebracht, waarmede alle commissieleden zich konden vereenigen.

Dit rapport werd, nadat het eerst in de afdelingen was behandeld, op de Buitengewone Algemeene Vergadering op 22 Februari j.l. te Utrecht speciaal voor dat doel bijeengeroepen, uitvoerig besproken. Ook deze vergadering leverde geen resultaat op, doordat verschillende voorstellen krachtig werden bestreden en de vergadering de voorgestelde redactie van het Bindend Besluit niet wenschte te aanvaarden.

Het Hoofdbestuur kreeg opdracht op de Algemeene Vergadering met een nieuw voorstel te komen, daarbij rekening houdende met de gevoerde discussies. Gij vindt dit dan ook vermeld op de agenda van deze vergadering onder punt 14. Hopelijk zal het mogelijk zijn, zoo geen communis opinio, dan toch een overgrootte meerderheid te vinden, die dit voorstel aanvaardt. De verschaffing van goede tandheelkundige hulp aan onze niet-particuliere patiënten zal in de naaste toekomst ongetwijfeld het meest actueele en moeilijkste vraagstuk zijn waarmede de Maatschappij zich zal hebben bezig te houden.

Bij den grooten toevoer van jonge collega's zal hun arbeidsveld in die groep van patiënten moeten worden gevonden.

Daarom is het zoo noodzakelijk dat die jongeren zonder uitzondering toetreden tot onze organisatie, want die alleen zal in staat zijn in de toekomst deze hulp in goede banen te leiden, zoowel in het belang der collega's, als in dat der patiënten.

Het Dagelijksch Bestuur.

Het D. B. kwam dit jaar 12 maal te Utrecht bijeen ter afdoening der loopende zaken en ter voorbereiding van de H. B.-vergaderingen.

Ongeveer midden in het jaar zag de Vice-Voorzitter onzer

Maatschappij, collega Visser, zich om gezondheidsredenen genoodzaakt zijn functie neer te leggen. Reeds eerder werd den scheidenden collega gezegd, hoe zeer wij deze stap betreurden, omdat het D. B. zijn helder inzicht en uitmuntend oordeel in vele zaken node zou kunnen missen. Wij hopen dan ook, dat collega Visser binnen niet al te langen tijd er weer voor te vinden zal zijn een leidende functie in de Maatschappij te aanvaarden.

Collega Spoorenberg verhuisde als 2e secretaris-penningmeester naar den vice-voorzitterszetel, terwijl door bijzondere omstandigheden in de functie van 2en secretaris-penningmeester nog niet werd voorzien.

Veel tijd werd weer in beslag genomen door de bespreking van verschillende ziekenfondsmoeilijkheden.

Zooals steeds heerschte in het D. B. een aangename geest van vriendschappelijke samenwerking en waardeering.

Het Hoofdbestuur.

Het H. B. kwam dit jaar 3 maal in gewone en éénmaal in buitengewone vergadering bijeen.

In den loop van dit jaar bedankte collega Visser als afgevaardigde van de afdeling Amsterdam en werd hij opgevolgd door collega Edel. Verder bleef de samenstelling van het H. B. onveranderd.

De buitengewone H. B. vergadering was geheel gewijd aan het technikersvraagstuk. Zooals U bekend is, was bij de wet van 18 Mei 1929 bepaald, dat zij, die door de Commissie-Limburg waren afgewezen op grond van het feit, dat zij niet voldoende hun bekwaamheid tot uitoefening der volledige tandprothese konden aantoonen, alsnog in de gelegenheid zouden worden gesteld een examen af te leggen. De Minister had Lector Bakker uitgenoodigd als voorzitter dezer examencommissie op te treden. Nu bleek dat door het Departement van Arbeid aan 124 candidaten mededeeling was gedaan, dat zij voor het examen zouden worden opgeroepen, terwijl volgens berekening van collega Bakker slechts ± 50 tandtechnici voor dit examen in aanmerking konden komen. Door het Hoofdbestuur werd den Minister telegrafisch medegedeeld, dat het aantal opgeroepen candidaten in het geheel niet klopte met de bedoeling van de wet van 18 Mei 1929.

Hoewel het antwoord van Z.E. geenszins bevredigend was, meende het Hoofdbestuur alsnog de leiding niet uit handen te moeten geven, daar het examen toch zou worden afgenomen

en dan op de samenstelling der examencommissie geen invloed zou kunnen worden uitgeoefend.

Het examen zal nu begin Juli in het Tandheelkundig Instituut te Utrecht worden gehouden.

Ook aan de pers werd een communiqué gezonden over de o.i. onjuiste uitvoering der tandtechnikerswet. Hopelijk is dit het laatste bedrijf van het tandtechnikersdrama!

De Afdelingen.

De secretaris van de Afdeling Amsterdam vermeldt in zijn verslag dat de afdeling viermaal in vergadering bijeenkwam, waarbij de voornaamste der behandelde onderwerpen waren: het tandheelkundig onderwijs aan de Gemeentelijke Universiteit, de tandheelkundige verzorging der niet-particuliere patiënten, het nieuwe huishoudelijk reglement en de tusschentijdsche verkiezing van een voorzitter, door het bedanken van collega Visser, die werd opgevolgd door Berthold de Beer.

Door het afdelingsbestuur werd, met voorkennis van het D. B., een uitvoerig rapport i. z. tandheelkundig onderwijs aan de Amsterdamsche Universiteit, aan het Gemeentebestuur, gezonden.

Tot afgevaardigde naar het H. B. werd in de plaats van Visser collega Edel gekozen.

Voor den A. T. V.-werk cursus hield Dr. van Leusden een serie voordrachten over algemeene pathologie, terwijl de cursus over bacteriologie en de cursussen voor voortgezet onderwijs wegens onvoldoende deelname niet konden worden gehouden.

De Röntgen-overeenkomst met collega Edel werd weder verlengd.

Door toetreding van 9 nieuwe leden en wijzigingen in de ledenlijst door bedanken en verhuizen naar andere afdelingen steeg het ledental dezer afdeling tot 114.

De afdeling Noord-Holland vergaderde dit jaar 3 maal, terwijl de vergaderingen goed bezocht werden.

Het ledenaantal steeg tot 63.

De afdeling trad als gastvrouw op van de 15e Jaarvergadering te Haarlem.

Voor de cursussen van voortgezet tandheelkundig onderwijs bestond geen voldoende belangstelling.

In het bestuur kwamen enkele wijzigingen, terwijl naar het Hoofdbestuur werden afgevaardigd collegae D. A. C. van den Hoorn en B. L. Paërl.

Uit de kas der afdeling, die blijkbaar in blakenden welstand

verkeerde, werd een bedrag van f 500 gestort in de kas van het ondersteuningsfonds.

Deze schoone daad verdient navolging.

De afdeeling 's Gravenhage & Omstreken had dit jaar het verlies te betreuren van collega L. Th. A. van Hasselt, die nog in de kracht van zijn leven plotseling uit ons midden werd gerukt.

Na verschillende wijzigingen in de ledenlijst en het toetredèn van 9 nieuwe leden, telt de afdeeling thans 79 leden.

Dit jaar kwam de afdeeling tweemaal in vergadering bijeen, waarin naast de behandeling van niet-particuliere patiënten, de „nazorg” een belangrijk punt van bespreking uitmaakte.

Van de cursussen voor voortgezet tandheelkundig onderwijs werd alleen die van Dr. Joh. v. d. Spek gehouden over „Erfelijkheidssleer.” De secretaris beklagt zich over het slechte bezoek der vergaderingen.

De afdeeling Rotterdam & Omstreken leed een gevoelig verlies door het overlijden van collega F. van Dantzig.

Het aantal leden bedraagt thans 71.

Voor den cursus van voortgezet tandheelkundig onderwijs hield Dr. v. d. Spek zijn serie voordrachten met lichtbeelden over „Erfelijkheidssleer”, die met groote belangstelling werden gevolgd.

De afdeeling kwam tweemaal in gewone en éénmaal in buitengewone vergadering bijeen, die belegd was ter bespreking van het rapport der Commissie N. P. P., dat door collega Salomons uitvoerig werd toegelicht.

Ook hier wordt geklaagd over een onvoldoende bezoek der vergaderingen.

De afdeeling Utrecht. De secretaris van de afdeeling maakt melding van het te Utrecht gehouden Mondhygiënisch Congres en de vergadering der F. D. I.

Door de afdeeling werd een excursie naar Bonn georganiseerd, waaraan vele leden deelnamen.

Een nieuw Huishoudelijk Reglement werd samengesteld en de organisatie van coöperatieven inkoop werd ter hand genomen.

Voor den cursus van voortgezet tandheelkundig onderwijs hield collega Göttlich een serie voordrachten over parodontale aandoeningen met demonstraties op patiënten en lichtbeelden. Verder werden voordrachten gehouden door de buitenlanders Fisher en Pearce en de maandelijksche bijeenkomsten mochten zich in een flink bezoek verheugen.

Tot de afdeelingen traden dit jaar 11 nieuwe leden toe, 1 lid bedankte en 2 leden verhuisden naar andere afdeelingen,

terwijl collega J. W. Switters haar door overlijden ontviel.

Het totaal aantal leden is tot 73 gestegen.

Als afgevaardigde naar het H. B. werden gekozen de heeren B. R. Bakker en W. A. Becker.

De afdeeling Gelderland vergaderde dit jaar 4 maal. In het bestuur kwam geen wijziging. Het voornaamste onderwerp der besprekingen werd uitgemaakt door het rapport der commissie N. P. P..

Door bedanken van collega Herweyer werd de leiding van het coöperatief inkoopbureau opgedragen aan collega Van Eupen.

Aan het nieuwe H. R. wordt gewerkt, terwijl de cursussen voor voortgezet tandheelkundig onderwijs bij gebrek aan belangstelling niet konden worden gehouden.

Te Doesburg werd een ziekenfondscontract afgesloten geheel volgens de eischen van het N. P. P. rapport. Te Arnhem en te Nijmegen werden respectievelijk Mevr. v. Pernis en Mej. Bekkers tot schooltandarts benoemd.

Het ledenaantal bedraagt thans 57.

De afdeeling Z.-Nederland hield behalve een buitengewone vergadering, waarop het rapport der commissie N. P. P. werd besproken, nog twee vergaderingen te 's Hertogenbosch. Voor de cursussen voor voortgezet tandheelkundig onderwijs was door de uitbreidbaarheid dezer afdeeling geen voldoende deelname.

Het ledental groeide tot 58, terwijl één der leden door een uitspraak van den Afdeelingsraad gedwongen werd voor het lidmaatschap te bedanken.

Het vergaderingsbezoek was zeer matig, zoodat daarin dringend verbetering moet worden gebracht.

De afdeeling Overijssel hield dit jaar twee vergaderingen te Zwolle, waarvan eene voornamelijk gewijd was aan de bespreking van het rapport N. P. P.

Van de gelegenheid tot coöperatieven inkoop werd door de leden een flink gebruik gemaakt.

Collega G. W. van der Linde herdacht op 18 Nov. 1929 zijn 25-jarig tandarts-jubileum en werd daarom in collegialen kring gehuldigd. Het ledental steeg tot 42, zoodat twee afgevaardigden naar het H. B. moeten worden gezonden, waarvoor, door het bedanken van collega Smitt, de collega Bloemendal en Rozendaal werden gekozen.

De afdeeling Noord-Nederland kwam drie maal in vergadering-bijeen en wel tweemaal te Leeuwarden en tweemaal te Groningen.

Hoewel de opkomst goed te noemen is, zal van de zijde der

Friesche collegae gaarne meerdere belangstelling worden verwacht.

Collega E. v. d. Molen die gedurende vele jaren de afdeling op zoo voortreffelijke wijze in het Hoofdbestuur had vertegenwoordigd, stelde zich niet meer herkiesbaar. In zijn plaats werd collega Kocken gekozen, die deze benoeming echter niet aanvaardde, zoodat voorloopig de noordelijke afdeling door den plaatsvervangenden afgevaardigde collega Rengers zal worden vertegenwoordigd.

Het rapport N. P. P. werd uitvoerig besproken, waarbij de afdeling zich o.a. uitsprak voor handhaving van het Bindend Besluit in zijn huidigen vorm.

De coöperatieve inkoop onder leiding van collega Moulyn ondervindt nog niet voldoende belangstelling bij de leden.

Voor de cursus voor voortgezet tandheelkundig onderwijs hield Dr. Joh. v. d. Spek zijn serie voordrachten over „Erfelijkheidsleer”.

De maandelijksche bijeenkomsten te Groningen mochten zich in een geanimeerd bezoek verheugen.

Het ledental bedraagt thans 33.

Zooals U gehoord hebt komt nog uit vele afdelingen de klacht, dat het vergaderingsbezoek zeer onvoldoende is. Dit is jammer, want alleen in de afdelingsvergaderingen is het mogelijk verschillende belangrijke onderwerpen uitvoerig in behandeling te nemen.

Van deze plaats namens het Hoofdbestuur nogmaals een opwekking aan de leden de afdelingsvergaderingen trouw te bezoeken en daardoor actief deel te nemen aan het werk onzer Maatschappij en belangstelling te toonen in haar streven.

Commissieverlagen.

Bemiddelingsbureau.

Uit het verslag der Directrice blijkt, dat dit bureau, onder de voortreffelijke leiding van Mej. Dullemond, ook dit jaar wederom nuttig werk heeft verricht, al zijn al hare pogingen niet steeds met succes beloond geworden. Haar komt onze dank toe voor de bewezen diensten aan de Maatschappij.

Incassobureau.

Het rapport van den Directeur van het incassobureau Mr. Nord Thomson vermeldt, dat dit jaar 69 leden de inning hunner vorderingen aan hem hebben opgedragen. Volgens besluit der

vorige jaarvergadering moeten de leden, die van het bureau gebruik wenschen te maken een jaarlijksche contributie betalen van f 10.

Het is wenschelijk, dat meerdere leden zich voor dit bureau aanmelden, als bewijs van waardeering voor de moeite die de Directeur zich voor de leiding getroost.

De Bibliotheek- en Museum-Commissie.

Deze heeft uit den aard der zaak dit jaar geen rapport kunnen uitbrengen. De bibliotheek immers is, in afwachting van de beslissing over een nadere bestemming, ten huize van een onzer collega's opgeborgen.

Onder punt 13 der agenda vindt ge een voorstel van het H. B. hieromtrent.

Commissie tot Beheer van het Steunorgaan.

Uit het rapport van de Commissie tot beheer van het Steunorgaan blijkt dat nog lang niet alle leden der Maatschappij contribuant zijn.

Waar het doel van dit orgaan, het steun verleen en aan steunbehoevende collega's, hunne weduwen en minderjarige kinderen ieders sympathie moet wegdragen en het bedrag der contributie door de leden zelf kan worden bepaald, mag geen enkel Mij.-lid op de ledenlijst van dit orgaan ontbreken. Wellicht zullen degenen onder U, die nog geen offer voor dit goede doel gebracht hebben zich na deze woorden gedrongen voelen alsnog lid te worden. — De secretaris-penningmeester van het Steunorgaan ziet met belangstelling Uwe aanmelding tegemoet.

Op 19 Mei 1930 is ten kantore van wijlen notaris Sanders de oprichtingsacte van de Stichting Steunorgaan der Ned. Mij. t. B. d. T. gepasseerd en namens de Mij. geteekend door Uwen voorzitter en secretaris, zoodat met ingang van dien datum het steunorgaan een zelfstandige stichting is geworden.

Dankbaar moet hier gewag gemaakt worden van de toewijding, waarmede de Commissie van beheer en in het bijzonder de secretaris-penningmeester, collega Visser, zich van zijne kiesche en vaak moeilijke taak heeft gekweten.

De O. & E. Commissie en de Commissie v. Schooltandverzorging meenden dit jaar geen verslag te moeten uitbrengen.

De Cursussen voor voortgezet tandheelkundig Onderwijs hebben dit jaar maar matig aan hun doel beantwoord, daar de belangstelling in de afdeelingen zeer gering bleek.

Dr. Joh. v. d. Spek hield zijn serie voordrachten slechts in

de afdelingen den Haag en Noord-Holland, terwijl de cursus van collega Göttlich alleen maar in de afdeling Utrecht kon worden gehouden.

Aan beide medewerkers komt een woord van oprechten dank toe voor hun arbeid, want hun taak was bij deze geringe belangstelling geen dankbare.

Schooltandverzorging breidde zich dit jaar wederom uit. In eenige gemeenten werd schooltandverzorging ingevoerd, terwijl deze in andere plaatsen nog in voorbereiding is.

De Maatschappij zal ervoor hebben te waken, dat deze hulp in goede banen wordt geleid.

In den Haag, waar reeds eenige jaren de schooltandverzorging is ingevoerd, verlaten met Juli a.s. \pm 1000 kinderen gesaneerd de school. Voor de „nazorg” moesten dus maatregelen worden overwogen, opdat het nut van de schooltandverzorging niet geheel verloren zou gaan.

In overleg met het D. B. heeft de afdeling 's-Gravenhage & Omstreken de leiding daarvan op zich genomen, met medewerking van de D. E. N. T. A. die zijn kliniek welwillend ter beschikking stelt. Daar zullen de kinderen, die schooltandverzorging gehad hebben en wier ouders een inkomen hebben beneden de 3000 Gld., in de gelegenheid gesteld worden, tegen een vergoeding van f 1 per jaar, op dezelfde systematische wijze, als zulks op de scholen geschiedt, te worden behandeld.

Om dit pionierswerk op het gebied der nazorg te steunen sloot het Hoofdbestuur de afdeling 's-Gravenhage & O. overeenkomstig haar verzoek een subsidie van f 100 te verleen.

In de Commissie voor Schooltandverzorging kwam een kleine wijziging, doordat collega Hordijk als lid bedankte en werd vervangen door collega Eibrink Jansen, terwijl wij ons gelukkig prijzen, dat collega van Andel wederom bereid is gevonden als rapporteur voor schooltandverzorging op te treden.

Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Uit het uittreksel van het verslag van ons Tijdschrift blijkt, dat de redactie met voldoening op het afgelopen jaar kan terugzien.

Door het Algemeen Bestuur werd besloten de contributie van ieder der drie vereenigingen-leden voor de eerstvolgende drie jaar te bepalen op f 300 per jaar. Ik denk U aller tolk te zijn, wanneer ik hier een woord van hulde, of beter van oprechten dank richt tot de Redactie van ons Tijdschrift voor de wijze

waarop zij, onder de energieke leiding van haar hoofdredacteur en ijverigen beheerenden redacteur, de zaken van ons officieel orgaan heeft behartigd.

Wel bestaan over het beleid van den hoofdredacteur principiële verschillen, doch ik vertrouw, dat deze in de naaste toekomst door vriendschappelijk overleg zullen kunnen worden uit den weg geruimd.

Ziekenfondsen.

De ziekenfondsregelingen hebben zoowel in het D. B. als in het Hoofdbestuur wederom een punt van veelvuldige bespreking uitgemaakt.

In verband met de vele aanvragen van collega's over de regeling van de tandheelkundige behandeling der manschappen van de Maréchaussée, heeft het H. B. overleg gepleegd met den Commandant van dit wapen, zoodat binnenkort een uniforme regeling voor het geheele land zal worden getroffen.

De onverkwikkelijke ziekenfondskwestie te Utrecht, die verleden jaar revolutionaire vormen dreigde aan te nemen, is gelukkig tot aller tevredenheid opgelost. Op een conferentie tusschen het D. B. en het bestuur van „Voorzorg" werden alle persoonlijke en zakelijke verschilpunten uit de wereld geholpen en werd besloten de oude welwillende samenwerking te hervatten. Ziekenzorg ging er uit eigen beweging toe over het uurhonorarium van de tandartsen te verhoogen tot f5 en een tweede tandarts aan te stellen, waardoor belangrijke uitbreiding kon worden gegeven aan de hulp.

Van de beide gedupeerde collega's is de een bij Voorzorg en de andere wederom bij Ziekenzorg in functie getreden.

Zoo is ook na deze onweersbui de zon weer doorgebroken! Het zal allereerst noodzakelijk zijn, dat de Maatschappij zich duidelijk uitspreekt over de minimum-voorwaarden waaraan de ziekenfondsbehandeling zal moeten voldoen. Daarna zal getracht moeten worden door „frappez toujours" in deze voorwaarden geleidelijk verbetering te brengen, zoowel wat betreft de behandelingswijze der patiënten als de financiële positie van den tandarts. Om echter onze billijke eischen te kunnen doorvoeren, moeten eerst alle bonafide collega's lid der Maatschappij zijn, opdat de ziekenfondsen daarbuiten geen tandartsen zullen kunnen vinden.

Natuurlijk zal in de toekomst de op 1 Maart 1930 in werking getreden Ziektewet van invloed zijn op den gang van zaken, doch zoolang daarnaast niet de Ziekenfondswet en de Ziekte-

verzorgingswet zijn aangenomen, zal er praktisch niet veel veranderen.

Nu ik toch spreek over sociale wetten wil ik hier tevens memoreeren, dat ook de wet op de medische rechtspraak is aangenomen.

Op verzoek van den Minister van Arbeid, Handel & Nijverheid zijn door het D. B. in overleg met de Dagelijksche besturen der zusterverenigingen voor de 5 districtsraden van tucht en de centrale raad aan Zijne Excellentie aanbevelingen gezonden voor 2 leden tandartsen en hunne plaatsvervangers. Naar verluidt is de Minister van enkele dezer aanbevelingen afgeweken, officieel hebben wij daaromtrent echter nog niets vernomen.

Op de agenda van deze vergadering vindt Ge een voorstel van de afdeling 's-Gravenhage & Omstreken, om een commissie te benoemen, die zoo spoedig mogelijk algemeene ethische regelen zal hebben te ontwerpen, opdat de leden van de bovengenoemde raden van tucht deze als richtsnoer zullen kunnen gebruiken, indien zij voor hun moeilijke taak worden opgeroepen.

Of deze rechtspraak zal beantwoorden aan de verwachtingen, die men er van koestert, moet vooralsnog worden afgewacht.

Dames en Heeren! Ik mag dit verslag niet eindigen zonder nog enkele belangrijke gebeurtenissen naar voren te brengen.

In de eerste plaats het van 5—10 Augustus 1929 te Utrecht gehouden congres voor mondhygiëne en de daarmee samenvallende jaarlijksche bijeenkomst van de F. D. I. Hierover hoop ik straks nader te rapporteeren.

Verder werd in October tegelijk met de feestelijke opening van het nieuwe Tandheelkundig Instituut te Utrecht, het gouden jubileum van het N. T. G. en het zilveren van de V. v. N. T. herdacht. De samenwerking der leidende collegae bleek daarbij volmaakt te zijn, gebaseerd op vriendschappelijke collegialiteit en wederzijdsche waardeering.

Laat mij dit verslag beëindigen met den oprechten wensch, dat deze gevoelens van collegialiteit en waardeering de band zullen mogen vormen, die de leden van onze Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde tot één groot geheel verenigt.

Met een woord van dank aan allen, die in eenigerlei functie de belangen der Maatschappij hebben gediend, betuig ik U, dames en heeren, mijne erkentelijkheid voor het geduld waarmee gij mij hebt willen aanhooren.

Namens het Hoofdbestuur

Amsterdam, Juni 1930.

J. A. SALOMONS, *secretaris*.

VERSLAG VAN DE ZESTIENDE JAARVERGADERING (TWEE EN
TWINTIGSTE ALGEMEENE VERGADERING) DER NEDERLAND-
SCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEEL-
KUNDE, OP VRIJDAG 20 EN ZATERDAG 21 JUNI 1930
TE MAASTRICHT.

Voorzitter: de heer B. R. Bakker.

Vergadering van Vrijdagavond 7 uur.

1. *Openingsrede van den voorzitter.*

De Voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom tot alle leden, na eerst een beschouwing te hebben gehouden over „Tijd en Ruimte” en den wensch te hebben geuit, dat deze vergadering resultaat zal bereiken in hare discussies.

2. *Notulen en ingekomen stukken.*

De notulen van de vijftiende jaarvergadering te Haarlem (1929) zooals deze zijn opgenomen in het T. v. T. van November 1929, worden ongewijzigd goedgekeurd.

Ingekomen stukken:

a. De secretaris deelt mede, dat berichten van verhindering zijn ontvangen van collegae Oddens, Dullemond, van der Linde, Bruske en Klinkhamer, die wegens vertrek naar Indië tevens afscheid neemt van de leden.

De Voorzitter stelt voor dit schrijven van den heer Klinkhamer door het Bureau te doen beantwoorden, en herinnert er aan, dat deze collega jarenlang tot de meest actieve leden heeft behoord. Spreker geeft in overweging den heer Klinkhamer in een schrijven

dank te betuigen voor hetgeen hij ten behoeve der Maatschappij heeft gedaan en hem het beste te wenschen. (applaus) — Aldus besloten.

b. Schrijven van den heer Schutte Jr., die het toelaten van een lid in de afdeeling Haarlem betreurt en een beroep doet op de Algemeene Vergadering om deze zaak onder de oogen te zien. — Een soortgelijk schrijven is ontvangen van de heeren Broekhuizen en Onstein.

De Voorzitter is van oordeel, dat deze brieven formeel hier niet op hun plaats zijn, want deze collega is reglementair op volkomen wettige wijze tot lid der Maatschappij gekozen, een wijze die geen beroep op de Algemeene Vergadering open laat.

De heer Schutte Jr. deelt mede, dat in deze het advies van een gezaghebbend lid der Maatschappij is opgevolgd n.l. het zich wenden tot de Algemeene Vergadering als deze collega mocht worden aangenomen.

De heer Salomons leest op verzoek van den voorzitter de bepalingen voor uit het reglement, die betrekking hebben op de toelating van leden. Daaruit blijkt, dat er geen hooger beroep op de Alg. Verg. mogelijk is voor een minderheid in de afdeeling, als een lid door die afdeeling is aangenomen.

De Voorzitter wijst er op, dat ondanks de bezwaren van het D. B. tegen deze collega, het H. B. de beslissing over toelating in handen van de afdeeling heeft gelegd, die het lid aanvaardde. Reglementair is daar niets meer tegen te doen. Echter kan niemand beletten, dat een lid een uitspraak van deze vergadering uitlokt, waarin betreurd wordt, dat een zekere heer X als lid is toegelaten.

De heer Mr. Nord Thomson is van oordeel, dat de afdeeling vóór de ballotage aan de Algemeene Vergadering had moeten meedeelen, dat zij het niet eens was, dat het bewuste aspirant-lid zou worden geballoteerd; zij had dan blijk gegeven, dat zij het niet met de beslissing van het H. B. eens was. Dit is verzuimd. Een uitspraak, die de Algemeene Vergadering thans zou doen, is een louter formeele, die het bewuste lid naast zich neer kan leggen: hij blijft lid;

hij kan die ook als een moreele klap in het gezicht beschouwen en als lid bedanken. Een uitspraak van deze vergadering kan derhalve geen ander effect sorteeren dan een beroep op het karakter van het lid. Juridisch heeft de uitspraak geen beteekenis.

De heer P. Blaauw informeert naar de bezwaren van de afdeeling tegen het bewuste lid.

De Voorzitter kan niet toestaan, dat op die vraag hier een antwoord wordt gegeven. Aan de orde is de kwestie of de wet goed wordt uitgevoerd.

De heer Schutte Jr. protesteert hiertegen. De afdeeling heeft uitdrukkelijk gevraagd welke wegen haar open stonden en haar is een verkeerden weg gewezen.

De heer P. Blaauw vindt het toch wel gewenscht — mede met het oog op een geval in de Zuidelijke afdeeling — dat het H. B. den leden er op wijst welke maatstaf moet worden aangenomen ten opzichte van de vraag of een lid al of niet in de Maatschappij thuis hoort. Het zou daarom ook goed zijn de bezwaren van Noord Holland in deze te vernemen.

De heer Visser meent, dat indien er iets tastbaars is te zeggen op het bewuste lid, de afdeeling Noord-Holland zich tot den Afdeelingssraad kan wenden met een klacht. Vindt deze Raad termen daarvoor, dan kan dat lid uit de Maatschappij worden verwijderd.

De Voorzitter kan persoonlijk zeer wel meevoelen met die leden, wier rechtsbewustzijn is gekrenkt door de bedoelde toelating, maar acht het niet toelaatbaar, dat de kwestie hier behandeld wordt zooals sommige leden wenschten. Wettelijk, formeel is de beslissing in orde. Dat is niet weg te werken met de redeneering, dat iemand ter vergadering de leden foutief heeft voorgelicht. Het afdeelingbestuur immers wordt geacht het reglement te kennen. Voor het leven der Maatschappij is het van belang dat reglement te handhaven, maar anderzijds is het ook van beteekenis, dat de krenking van het rechtsbewustzijn van sommige leden niet blijft bestaan. De alg. verg. kan dit niet redresseeren door de zaak naar de afd. terug te zenden, want zij heeft er het recht niet toe. Verder kan de afdeelingssraad, naar

spreker's inzicht, het gedrag van een lid, voordat hij tot de Mij. was toegetreden, niet tot onderwerp van zijn rechtspraak nemen.

Wil men het bewuste lid duidelijk maken, dat hij niet in de Mij. wordt gewenscht, dan zou Noord Holland een motie kunnen aannemen, waaruit die collega deze consequentie kan trekken. De alg. verg. kan niets in deze doen, want zij staat *niet* boven statuten en reglement.

De heer Mr. Nord Thomson kan zich niet voorstellen, zelfs indien er een foutieve mededeeling is gedaan, dat dit eenig verschil zou hebben gemaakt ten aanzien van het uitbrengen van stemmen bij de ballotage. Stemt men vóór, dan wenscht men den aspirant als lid van de afdeling en het is te dwaas om te zeggen, dat men dit deed in de wetenschap, dat er een veiligheidsklep was n.l. beroep op de alg. verg.; principieel zou dat verkeerd zijn.

De heer Schutte Jr. concludeert, dat uit deze onaangename geschiedenis blijkt, dat men het een vrij groote kern van de jonge leden het bestaan in de Mij. onmogelijk maakt: de Mij. verliest leden. Spr. betreurt dat en verzoekt den voorzitter in de notulen te doen vermelden, dat een deel der leden van de afdeling Noord-Holland in de meening was, dat zij zich op de Alg. Verg. zouden kunnen beroepen, dat ter Alg. Verg. gebleken is, dat zij dat niet kunnen en dat zij daarover hun groote ontstemming uitdrukken en zullen zien welke maatregelen zij zullen nemen.

De Voorzitter zal aan dit verzoek gevolg geven.

De heer P. Blaauw hoopt, dat niettegenstaande deze onaangename geschiedenis, de vrede in de Mij. zal bewaard blijven, maar dat er in ieder geval van het H. B. een actie zal uitgaan, waardoor collega's, die niet in de Mij. thuis hooren, er niet in worden geaccepteerd.

De heer Bom vraagt of niet de mogelijkheid bestaat, dat deze vergadering alsnog een bepaling in het reglement opneemt, waarmede voorkomen kan worden dat collega's met dergelijke antecedenten als het lid in Noord-Holland in de Mij. worden opgenomen. Spr. had reeds in zijn afdeling gevraagd een dergelijk punt op de agenda van deze vergadering te doen plaatsen.

De Voorzitter is van meening, dat het reglement thans formeel voldoende waakt tegen de toelating van ongewenschte elementen. Er zijn enkele hiaten en op deze agenda komt dan ook een voorstel voor om een commissie te benoemen die moet codificeeren wat wel en niet mag. Verder werkt de juridisch adviseur aan een deskundige voorlichting, die de afdelingen zal worden verstrekt voor de juiste uitvoering der rechtspraak. In een groote organisatie zullen echter niettegenstaande al die maatregelen altijd enkele elementen zijn die men er liever niet in ziet.

Overigens neemt spr. aan, dat de leden, waarover de heer Schutte Jr. sprak, ruim genoeg van blik zullen zijn om te beseffen, dat hun eerste plicht is lid te blijven hunner organisatie.

De discussie over dit punt wordt gesloten.

b. schrijven van de afd. Z.-Nederland in zake het lidmaatschap van een collega aldaar.

De heer Van de Ven (H.B.) merkt op, dat de juridisch adviseur zou nagaan wat in deze zaak te doen was. Blijkt het dat dit onmogelijk is, dan zal Z. Ned. er zich bij neer moeten leggen, maar vraagt bij wijze van protest aanteekening, dat zij het niet met den gang van zaken eens is en dat zij de zaak in de Alg. Verg. heeft gebracht om herhaling van dergelijke feiten te voorkomen.

De heer P. Blaauw verzoekt een resumé van het hier bedoelde geval te geven, dat de afdeling al anderhalf jaar bezig houdt, hetgeen als een waarschuwing kan dienen voor andere afdelingen om met kracht en snelheid op te treden.

De Voorzitter zegt, dat reeds in de afd. is erkend, dat er een fout begaan is, waardoor het vonnis, dat een bepaald collega moest treffen, niet over hem kan worden uitgesproken. Nu die formeele fout is erkend, stelt spr. voor deze kwestie ad acta te leggen en de verwachting uit te spreken, dat de afdeling in het vervolg actief genoeg zal zijn om voor herhaling te waken. — Aldus besloten.

c. schrijven van den heer J. Sanders Ez.

De Voorzitter gelooft niet, dat de vergadering de vrijheid zal

vinden zich thans over de vragen van den heer Sanders uit te spreken en adviseert dit stuk te verwijzen naar het H. B., om zoo mogelijk tot een oplossing te komen en tot het één worden van verschillende meeningen, die de heer Sanders onderstelt, dat er bestaan. Mocht dit onmogelijk blijken, dan zou het H. B. met een prae-advies bij de volgende vergadering kunnen komen.

De heer Paerl is van oordeel, dat den hoofdredacteur van het T. v. T. een zekere vrijheid moet worden gegeven — een andere vrijheid dan voor gewone leden der Mij. — om onderwerpen, die jaren gerust hebben, op andere wijze naar voren te brengen.

De heer Blaauw is het volmaakt met den heer Paerl eens. Men mag aannemen, dat de hoofdredacteur een persoonlijkheid is, die een eigen meening durft naar voren brengen en dat mag doen in hoofdartikelen.

De heer Berkenbosch Berends vraagt of het niet wenschelijk is, dat er een schriftelijke overeenkomst wordt gemaakt, waaruit de verhouding tusschen de Mij. en het T. v. T. blijkt.

De Voorzitter meent, dat deze kwestie buiten het onderwerp staat. Dit is een onderwerp, dat langs de officieele instanties van de Mij. moet gaan. Vermoedelijk zal een commissie ad hoc in het H. B. met collega Sanders en den redacteur van het T. v. T. gemakkelijk een oplossing kunnen vinden.

De heer Nord heeft uit het stuk van den heer Sanders geconcludeerd, dat er 2 kwesties zijn: 1e. de principieele: wat een lid van de Mij. heeft te doen of te laten, 2e. de bijzondere: wat het lid van de Mij. wel gedaan zou hebben, waar de heer Sanders het niet mee eens is. Ter vereenvoudiging zegt spr. dat het Mij-lid Nord het principieel eens is met het Mij-lid Sanders. Wat het bijzondere betreft, meent het lid Nord, dat hij niets overtreden heeft, hetgeen hij wel wil toelichten hetzij hier of als de vergadering dat liever wil, in een commissie.

De Voorzitter merkt op, dat een klacht betreffende het overschrijden van bevoegdheid door den hoofdredacteur, nimmer direct bij de Alg. Verg. kan worden aanhangig gemaakt. Dus is de behandeling van het concrete geval hier ook niet op haar plaats.

De heer Nord meent dat dit niet juist is. De heer Sanders laat de kwestie van den hoofdredacteur ter zijde, want hij spreekt uitdrukkelijk van het maatschappij-lid.

De Voorzitter is van een andere meening, omdat de heer Sanders eenige malen den hoofdredacteur noemt.

De heer Nord constateert, dat de heer Sanders de alg. verg. een uitspraak wil laten doen over de vraag of een lid der Mij. het recht heeft om zijn afwijkende meening over een rapport, dat inmiddels 5 jaar oud is, ter kennis der leden te brengen op een wijze als door dat lid is geschied in het T. v. T. Het is niet onjuist, dat deze vergadering daarover een uitspraak geeft en wanneer er tijd gevonden kan worden zou de zaak dus kunnen besproken worden; dit raakt een principe, dat voor de toekomst niet van ondergeschikt belang is en waarmede, bij aanvaarding door de verg., de hoofdredactie rekening zou moeten houden. Uitstel tot een volgend jaar lijkt spr. niet gewenscht.

De Voorzitter blijft bespreking op dit oogenblik ontraden en geeft in overweging de zaak naar het H. B. te renvoyeren. Wil echter een der leden een voorstel formuleeren, waarin staat uitgedrukt, dat ieder lid zijn meening kan publiceeren, ook al wijkt die af van die der Algemeene Vergadering, dan zal spr. dit eerst rustig doen overwegen en in een later stadium in stemming brengen.

De heer Salomons concludeert uit het schrijven, dat de heer Sanders niet het lid Nord maar den hoofdredacteur Nord heeft bedoeld, wien het niet geoorloofd zou zijn in het T. v. T. een standpunt te propageeren, dat ingaat tegen een rapport van de Mij. Het zou z.i. echter absurd zijn indien de leden der Mij. in hun tijdschrift niet hun eigen meening mogen zeggen, omdat de Mij. een bepaald rapport in anderen zin heeft uitgebracht.

De heer Visser leest uit den brief, dat het gewenscht is, dat in het algemeen de hoofdartikelen in het T. v. T. niet indruischen tegen officieele rapporten, gesanctionneerd door de Mij. De hoofdredacteur is zeker zelf overtuigd van de wenschelijkheid van een zoodanig contact tusschen redactie en Mij., dat dergelijke hoofdartikelen niet in

het T. v. T. zullen verschijnen. Is de organisatie niet voldoende, dan moet er een reorganisatie plaats hebben, opdat er alleen hoofdartikeler verschijnen, in den zin zooals de Mij. wenscht, dat de zaak moet worden geregeld. Ook de hoofdredacteur zal deze meening zijn toegevoegd. Daarover behoeft niet lang te worden gediscussieerd.

Blijft over of deze vergadering zou moeten uitmaken, of de heer Nord in het onderhavige artikel iets heeft geschreven, dat indruischt tegen de goede opvatting der Mij. Naar spreker's meening kan de vergadering daarover thans geen gefundeerd oordeel geven en daarom is het gewenscht, dat die zaak ter onderzoek naar het H. B. wordt gervevoerd. Dan kan uitgemaakt worden of de hoofdredacteur alleen die meeningen mag verkondigen, die de geijkte meeningen zijn in de Mij., daar hij anders in conflict komt met de Mij. In het onderhavige geval is spr. overtuigd, dat de heer Nord zeker niet bewust iets zal hebben gedaan, dat indruischt tegen hetgeen hij als hoofdredacteur mag doen.

De heer Nord werpt hier tegen op, dat de heer Sanders niet een uitspraak verlangt over hetgeen de redactie mag doen, maar wel een uitspraak, dat de leden een belangrijk en na uitvoerige studie tot stand gekomen besluit of rapport der Mij. eerbiedigen.

De Voorzitter is het eens, dat dit de wensch van den heer Sanders is, maar het is nog niet geboden, dat de vergadering terstond aan elken wensch van den heer Sanders voldoet. De vergadering blijft vrij zich uit te spreken, maar het gevaar bestaat, dat een uitspraak onder deze omstandigheden gedaan later zóó wordt gebruikt, dat een lid of een functionaris een of ander niet mag doen. Het is dus onvoorzichtig thans op den wensch van den heer Sanders in te gaan. De heer Sanders zou, indien hier aanwezig, dit zelf ook inzien.

Spr. stelt derhalve voor het schrijven te renvoyeren naar het H. B. en daar in algemeene lijnen de zaak te onderzoeken en als het noodig is de beslissing van een algemeene vergadering daaromtrent uit te lokken, die ongeveer in de ethische codex evt. terug zou komen.

Overeenkomstig dit laatste voorstel wordt besloten.

3. *Jaarverslag van den secretaris H. B.*

De heer Salomons leest het jaarverslag, waarop een krachtig applaus van de vergadering volgt.

De Voorzitter betuigt den secretaris namens het H. B. dank voor dit uitvoerige en goed toegelichte verslag, hetwelk hij voor het H. B. heeft uitgebracht.

De heer Becker heeft uit het verslag vernomen, dat de O & E Commissie blijkbaar geen aanleiding heeft gevonden een verslag uit te brengen en vraagt nu of de commissie nog steeds op hetzelfde standpunt staat als voor 5 jaar — wat spr. betwijfelt, gezien de artikelen in het T. v. T. e.d. Spr. zou wenschen dat de vergadering zich uitsprak over de wenschelijkheid, dat de O & E Commissie een ander geluid liet hooren dan alleen, dat zij geen rapport wenscht uit te brengen.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de passage omtrent het „technikersdrama” of de mogelijkheid bestaat, dat zij die niet slagen voor het te houden examen, zich weer gaan organiseeren.

De heer Parmet bepleit de wenschelijkheid — dit in verband met het noemen van de commissie voor schooltandverzorging door den secretaris — om een uitspraak van deze vergadering te verkrijgen ten opzichte van een limite der werkzaamheden van de schooltandartsen, d.w.z. dat zij, actief als zoodanig werkende, hun bemoeiingen buiten de particuliere praktijk van collega's in plaatsen waar zij werken, houden. Er zijn vrij drastische gevallen voorgekomen, waarin zij in de particuliere praktijk hebben ingegrepen.

De Voorzitter gelooft ook, dat het gewenscht zou zijn, dat de O & E Commissie zich uitsprak over de vraag of zij nog unaniem staat achter het rapport, dat zij 5 of 6 jaar geleden uitbracht.

Het is begrijpelijk, dat de O & E Commissie zich niet geroepen voelt een rapport uit te brengen en het initiatief, indien dit noodig is, tot herziening van het rapport, zou van de leiding der Mij. dienen uit te gaan. Misschien is hier de zwakke plek, dat de leiding der Mij. niet genoeg de verwerkelijking van de wenschen in het rapport heeft bevorderd. Het nieuwe H. B. zal daaraan zeker aandacht wijden.

Op de vraag omtrent de technikers kan niemand ja of neen zeggen. Vermoedelijk, zooals bij alle examens, zullen wel niet allen slagen, maar niemand kan garanderen, dat er niet een Kamerlid zal te vinden zijn dat zich voor eenigerlei actie der gezakten zal laten vinden.

Het beantwoorden van de vraag van den heer Parmet zou gemakkelijker zijn geweest indien dit H. B.-lid die vraag in de laatste H. B.-vergadering had gesteld. Was dat onmogelijk, dan is het zaak in het algemeen hier uit te spreken, dat een schooltandarts, niet omdat hij ambtenaar, maar omdat hij collega is, zich op elke wijze dient te onthouden van het op unfaire wijze trachten een deel der particuliere praktijk zijner collega's machtig te worden. Zijn er concrete gevallen, dan kan men zoo'n collega voor den afdeelinraad ter verantwoording roepen.

De heer Parmet zegt, dat zich in Nijmegen een door hem bedoeld geval heeft voorgedaan, maar wil daarbij niet zoover gaan als de voorzitter door dit te qualificeeren als „unfair”. De bedoeling was zoo zacht mogelijk tot uitdrukking te brengen, dat de schooltandarts zich onder alle omstandigheden moet onthouden van inmenging in de particuliere praktijk, tenzij de ouders der schoolkinderen nadrukkelijk hun verlangen te kennen geven. De vergadering spreke zich dus uit, dat kinderen onder behandeling van een collega, niet door den schooltandarts worden behandeld, maar verwezen worden naar den particulieren tandarts.

De Voorzitter meent, dat de vergadering zich daarover niet behoeft uit te spreken. De heer Parmet wenscht een algemeene uitspraak om een concreet misbruik te bestrijden. Dat gaat niet. En wat beteekent, dat een schooltandarts zich buiten de particuliere praktijk moet houden?

De heer Parmet is van oordeel, dat hier wel een algemeene regel kan worden gesteld b.v. door de commissie voor schooltandverzorging.

De Voorzitter zegt, dat de commissie voor den ethischen codex zulk een regel kan vaststellen in een afzonderlijk hoofdstuk voor ambtenaren-tandarts. Als de commissie benoemd is, kan haar aandacht op die zaak worden gevestigd.

De heer Becker betoogt, dat een permanente commissie als de O & E commissie het werk op dat bepaalde gebied uit handen van het H. B. moet nemen en persisteert bij zijn uitspraak, dat de mededeeling, dat zij geen verslag indient, niet anders beteekent dan dat de commissie nog unaniem op hetzelfde standpunt staat.

Spr. vraagt of ook de vergadering van die meening is.

De Voorzitter concludeert, dat de heer Becker wenscht, dat de vergadering het H. B. opdraagt de O & E Commissie te vragen of zij nog op het standpunt als van haar laatste rapport staat en dat de wenschelijkheid wordt uitgesproken, dat zij verslag uitbrengt.

De heer Nord ondersteunt de woorden van den heer Becker en herinnert er aan, dat hij verleden jaar een soortgelijke opmerking heeft gemaakt. Spr. werd toen als lid dier commissie benoemd, maar hield dit in beraad, welk beraad de vraag gold of de commissie van het H. B. een officieele aanmaning zou krijgen. Spr. heeft nooit iets vernomen.

Intusschen was er wel reden voor de commissie om eens bij elkaar te komen o.a. in zake het instituut te Amsterdam. Het is dus wel verstandig die commissie van hier uit er aan te herinneren, dat zij permanent is en vroeger de gewoonte had een verslag — al was dit negatief — uit te brengen, terwijl er dit jaar reden was enkele kwesties onder het oog te zien.

De heer Van Hasselt deelt mede, dat de O. & E Commissie op een desbetreffende vraag van den H. B.-secretaris, heeft geantwoord, dat er niets te rapporteeren was, omdat geen enkel feit te harer kennis was gebracht, dat een bespreking wenschelijk maakte. Eens gaf zij den H. B.-secretaris een hint, maar verder is zij buiten elke O & E aangelegenheid gelaten.

Overigens is wel eens een instantie voorbijgegaan, die wettelijk het recht had gehoord te worden omtrent zaken die blijkbaar tot haar ressort behooren. Doch daarbij moest de O & E comm. zich neerleggen.

De Voorzitter houdt vol, dat de voorzitter van het H. B. eigenlijk de grootste schuld heeft. Intusschen is van de opmerkingen nota genomen.

Het verslag van den secretaris wordt onder dank voor kennisgeving aangenomen en de vergadering wordt geschorst tot Zaterdag half tien des morgens.

VERGADERING VAN ZATERDAG HALF TIEN.

De Voorzitter heropent de vergadering en stelt aan de orde:

4. *Jaarverslag van den penningmeester en begrooting 1930—1931.*

De heer De Beer acht de mededeeling in het verslag, dat de A. T. V. om *steun* heeft aangeklopt bij het H. B. niet juist. De uitgave in verband met de vestiging van een instituut betrof geen afdelingsbelang, maar een Maatschappij-belang en vandaar dat er een verzoek is gedaan om *restitutie*. De afdeling is niet noodlijdend.

Evenals verleden jaar dringt de A. T. V. ook nu weer aan op een betere verantwoording der cijfers en een ruimere toelichting. Een balans wordt zeer op prijs gesteld. Het is ook van belang te kunnen zien hoe de post contributies is samengesteld (b.v. volledige en halve contr.). De leden hebben ook recht een nadere uiteenzetting te krijgen van een post onvoorzien, die ruim f 664.— bedraagt.

Spr. vond op de begrooting nog geen bedrag uitgetrokken bestemd voor de Hygiëne Commissie van de F.D.I., waartoe verleden jaar besloten werd.

De Voorzitter verklaart, dat Amsterdam hier kalmweg uitgaven heeft gedaan voor de onderwijszaak in Amsterdam en nu met de nota bij het H. B. komt, dat het verzoek aldus opvatte, dat de kosten erg waren tegengevallen, zoodat de afdeling eenige hulp verzocht. Om die reden halveerde het H. B. het bedrag en was het bereid f 100.— toe te staan.

Wenscht Amsterdam meer détails in het financieel verslag te doen opnemen, dan bestaat de kans, dat de administratie van den penningmeester zeer omvangrijk wordt en de functionaris ook hulp gaat vragen, wat met kosten gepaard gaat. Nut zal dit niet afwerpen.

In de toelichting staat aangegeven door welke oorzaken de post onvoorzien zoo hoog is geworden.

Het subsidie voor de Hygiëne Commissie der F. D. I. zou dit jaar nog niet worden toegekend, omdat het niet dien omvang kon hebben, die in overeenstemming is met de waardigheid der Mij.

De heer Salomons deelt mede, dat men op de H. B.-vergadering heeft besloten met het bepalen van het subsidie nog een jaar te wach-

ten, ten einde niet een onbeduidend bedrag ter beschikking te stellen. Op de begrooting had dus nu een bedrag moeten staan.

De heer De Beer vraagt ter bekorting der discussie om in de toelichting de woorden „om steun” te vervangen door „als restitutie”.

De Voorzitter antwoordt, dat de penningmeester geen bezwaar heeft. — De vergadering keurt deze wijziging goed.

De Voorzitter erkent, dat de mededeeling aan Amsterdam prematuur is. Spr. stelt voor goed te vinden, dat Amsterdam f 100.— restitutie ontvangt en ook de overige begrotingsposten goed te keuren.

Aldus z. h. s. besloten.

5. *Verslag van de verificatiecommissie en benoeming van een verificatiecommissie voor het loopende jaar.*

De Secretaris deelt mede, dat de commissie gerapporteerd heeft, dat de boeken in orde zijn bevonden en zij voorstelt den penningmeester voor het gevoerde beheer te dechargeeren.

De Voorzitter neemt dit voorstel over en stelt tevens voor den penningmeester voor dat beheer te danken.

Onder applaus wordt hiertoe besloten.

6. *Rapporten.*

a. van de Commissie tot Beheer van het Steunorgaan.

De heer Visser dankt namens het Steunorgaan voor de vele dotaties, die in dit jaar zijn geschonken w. o. f 500.— van de afd. Noord-Holland, f 100.— van leden uit Den Haag etc. Daardoor is het kapitaal tot boven de f 11.000.— opgevoerd. Met blijdschap moet geconstateerd worden, dat zoo spoedig het bedrag, dat men zich had voorgesteld (f 10.000.—) bijeen is gekomen, waardoor de werking van het orgaan pas goed kon beginnen. Spr. wekt zijn collega's op hun steun ook verder te blijven geven. In een onder-onsje kan men een steunbehoevenden collega niet helpen. Het Steunorgaan kan naast gelde-

lijken, ook moreelen steun verschaffen en heeft aldus een collega, die aan den grond dreigde te raken, geholpen zich weer op te richten en zijn taak weer uit te oefenen. De economische toestand toont een dalende lijn, dus ook voor de tandartsen, zoodat zich in de toekomst meer gevallen kunnen voordoen, waarvoor het Steunorgaan zal moeten worden aangesproken.

De Voorzitter stelt de vraag wie der aanwezigen nog geen lid is van het Steunorgaan; men kan zich dan terstond opgeven.

Het rapport wordt voor kennisgeving aangenomen.

b. van de afgevaardigden naar 't alg. bestuur van het T. v. T.

De heer Schutte Sr. refereert zich voor dit rapport naar hetgeen reeds in het T. v. T. is gepubliceerd.

Voor kennisgeving aangenomen, onder dank aan de afgevaardigden.

c. van het bemiddelingsbureau voor waarneming en assistentie.

Met dank aan de directrice wordt dit rapport voor kennisgeving aangenomen.

d. van den directeur van het incasso-bureau.

De Voorzitter brengt den directeur dank voor de moeite, die hij zich voor deze nuttige instelling jaar in jaar uit getroost. (Applaus). — Het rapport wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. *Verkiezing van voorzitter en penningmeester.*

Op verzoek van den voorzitter vormen de heeren Paerl, Loeb en Bialosterski het stembureau.

De heer Kaiser is van oordeel, dat indien er, zooals in dit geval, slechts één candidaat is, die zich bereid heeft verklaard een benoeming te aanvaarden, deze door die enkele candidaatstelling is gekozen.

De heer Becker meent, dat in dit geval ten aanzien der termijnen

niet reglementair is gehandeld en geeft in overweging dispensatie te verleen. Spr. miste op de agenda een voorstel van de afd. Utrecht om het desbetreffende artikel te wijzigen.

De Voorzitter is het niet met den heer Kaiser eens. Het kan immers zijn, dat de eenig overgebleven candidaat door verschillende leden niet wordt gewenscht, wat b.v. door blanco stemmen tot uiting kan komen. Er moet dus gestemd worden.

Het is juist, dat de termijnen in het H. R. gesteld zijn overschreden, doch blijkbaar waren de meeste afdelingen daartoe genoodzaakt. Spr. vraagt daarom vóór de stemming, of de vergadering de verkiezing, zooals deze is voorbereid, als wettig wil beschouwen.

De heer Salomons zegt, dat het H. B. voornemens was in den loop van dit jaar rustig te overwegen op welke wijze men een uitweg zou kunnen vinden uit de moeilijke redactie van art. 16. Aan de volgende jaarvergadering zal daartoe een voorstel worden gedaan.

De heer Kaiser handhaaft zijn meening steunende op art. 16.

De heer Nord ontkent, dat de interpretatie door den heer Kaiser de juiste zou zijn. De mogelijkheid zou zelfs bestaan dat in een kleine afdeling slechts enkele menschen op een afd.-verg. aanwezig zijn, waar een candidaat met één stem meerderheid zou worden aangewezen, die dan door het bedanken der overigen, met b.v. 6 stemmen tot voorzitter of penningmeester zou zijn benoemd.

De heer Berkenbosch Berends vindt het wettelijk toelaatbaar, dat over één candidaat een stemming wordt gehouden. Het zou bovendien zeer wel mogelijk zijn, dat de uitslag der stemming zoodanig was, dat die eene candidaat hartelijk voor de benoeming bedankte. Het is dus volkomen juist om te stemmen.

De heer Kaiser uit de vrees, dat, indien die eene candidaat bedankt, men een jaar zonder voorzitter blijft.

De Voorzitter zal in dat geval bevorderen, dat een besluit wordt genomen om dit bezwaar op te heffen.

De heer P a e r l deelt mede, dat 64 stemmen zijn uitgebracht als volgt verdeeld: Sanders 2, Van Andel 2, Bakker 11, Nord 45 en blanco 4, zoodat de heer Nord de volstreckte meerderheid heeft. (Applaus).

Op de desbetreffende vraag van den voorzitter verklaart de heer N o r d het volgende: Als er één candidaat is, beteekent elke stem niet op hem uitgebracht, dat het lid, hetwelk aldus heeft gestemd, den candidaat niet wenscht. Spr. meende, dat het aantal stemmen op dien eenen candidaat zeker 80 % moest bedragen; sommige collega's spreken van 75 %. Het aantal stemmen, dat spr. bij deze stemming behaalde blijft nog beneden die 75 %. Onder deze omstandigheden kan spr. de benoeming niet aanvaarden.

De V o o r z i t t e r heeft dit antwoord niet voorzien en moet zich derhalve eerst met het H. B. beraden wat gebeuren moet. De benoeming voor penningmeester wordt inmiddels dan ook aangehouden.

8. *Verkiezing secretaris.*

De heer P a e r l rapporteert, dat 65 stemmen zijn uitgebracht, waarvan 63 op den heer Salomons, 1 op den heer Verhoeven en 1 ongeldig, zoodat de heer Salomons is benoemd. (Krachtig applaus).

De V o o r z i t t e r feliciteert den heer Salomons met deze herbenoeming en brengt hem hulde voor zijn activiteit. Het is onnoodig aan den uitslag van zulk een stemming nog een woord toe te voegen.

9. *Voorstel afdeeling Den Haag en Omstreken om een commissie te benoemen die tot taak zal hebben in den kortst mogelijken tijd een rapport samen te stellen inzake algemeene ethische begrippen, die tot richtsnoer zullen moeten dienen bij de rechtspraak volgens de onlangs aangenomen Tuchtwet.*

De heer H a y e deelt mede, dat Noord-Holland zeer uitdrukkelijk de wenschelijkheid heeft uitgesproken, om tot een dergelijke reglementering te komen. Er dreigt anders misverstand en scheuring. Het voorstel van N. Holland kon echter niet op de agenda komen, omdat het vóór 1 Mei moest worden ingediend, wat onmogelijk bleek.

De heer V a n A n d e l had gaarne eenige toelichting van den Haag

gehoord en vraagt of het juist is, dat men een commissie een rapport laat opstellen inzake algemeene ethische begrippen, waaraan de rechtspraak zich zal moeten houden. Dit lijkt spr. onvoorzichtig. Het zal toch zeker de bedoeling zijn geweest, dat het rapport den tandheelkundigen leden van den Tuchtraad tot richtsnoer zou zijn. De vraag is ook of onder de Mij.-leden het begrip rapport zoo duidelijk is, dat men weet wat de leden uit den Tuchtraad aan dat rapport zouden hebben.

De heer **Nord** geeft toe, dat de redactie van het voorstel tot misverstand kan aanleiding geven. Het is niet de bedoeling, dat de commissie een rapport uitbrengt over de vraag hoe het moet, maar aan geeft aan het H. B. wat er gebeuren moet. Het H. B. legt dan aan de Alg. Verg. eenige grondprincipes voor van ethiek, die het H. B. meent, dat in de tandheelkunde moeten worden gevolgd. Deze kunnen als richtsnoer dienen voor de eigen afdelingsraden en dus ook voor de tandheelkundige leden van Tuchtraden. Vraagt men thans aan collega's wat in het tandheelkundige beroep gebruikelijk is, dan zullen zij elkaar op verschillend gebied misschien tegenspreken. Dat is bij uitstek ongewenscht. Het voorstel behelst dus niets anders dan het benoemen van een commissie, die de vergadering snel zal voorlichten. De vergadering moet dan weten wat zij verder zal doen.

De heer **Holthaus** vindt de redactie en den geest van het voorstel foutief. De bedoeling is, om tot imperatieve richtsnoeren te komen o.a. ook voor leden van den afdelingsraad. Is zoo'n lid ook lid van een College van Tucht, een rijksinstelling, dan is dat lid niet meer gebonden aan een imperatief mandaat van de Mij. De rechter mag zijn eigen geweten bij de rechtspraak tot richtsnoer nemen. Daarom moet de redactie luiden „tot richtsnoer kunnen dienen”.

De heer **Loeb** informeert of de algemeene vergadering of het H. B. de commissie zal benoemen. In het laatste geval komt men in botsing met den wensch: „den kortst mogelijken tijd”. —

De **Voorzitter** antwoordt, dat dit later aan de orde komt.

De heer **Mr. Nord Thomson** gaat nog verder dan de heer **Holthaus** en meent, dat ook de leden van den afdelingsraad niet im-

peratief kunnen worden gebonden aan de meening van de vergadering of Mij. Iemand die recht moet spreken doet dat met de wet in de hand, maar naar zijn eigen geweten en ethische begrippen, die kunnen afwijken van die eener algemeene vergadering. Natuurlijk kiest men in een afdelingsraad leden, die geacht worden den norm van ethiek te hebben, die de Mij. wil aanleggen.

De Voorzitter zegt, dat allereerst de wenschelijkheid moet vaststaan om de beroepsfatsoensleer te codificeeren. Eerst daarna wordt overwogen wat men met dien codex zal doen; immers niemand weet hoe die uitvalt.

Op voorstel van den heer Van Andel wordt besloten de redactie van het voorstel aldus te doen luiden: „Er wordt een commissie benoemd, die binnen den kortst mogelijken tijd aan het H. B. voorlegt een proeve van codificatie van onze tandheekkundige beroepsfatsoensleer.”

De heer Van Andel stelt nog als amendement hierop voor te spreken van „een tandheekkundige beroeps- en fatsoensleer”. De leden van de commissie zullen telkens stuiten op de vraag of het een kwestie is van fatsoensleer of van beroepsopvatting.

De Voorzitter antwoordt hierop, dat de commissie haar taak zoo ruim mogelijk zal moeten opvatten en den titel moet kiezen naar het resultaat van het werk. Daaraan wordt de commissie niet gebonden.

De (1e) redactie van Andel met toelichting van den voorzitter wordt vervolgens goedgekeurd. Verder wordt besloten de benoeming der leden aan het H. B. over te laten.

10. *Rapport van de Commissie belast met de regeling van het Congres voor Mondhygiëne van 5—10 Augustus 1929 te Utrecht gehouden.*

De Secretaris leest het verslag voor, waarmee de vergadering door applaus haar instemming te kennen geeft.

De heer Verhoeven heeft de financieele bescheiden in handen

gesteld van de Verificatie-commissie, die alles in orde heeft bevonden en adviseert den congres-penningmeester te dechargeeren.

De heer Edel deelt nog mede, dat de verkoop van de film de laatste transactie van de commissie was en „Tandbederf” heeft er een zoodanig bedrag voor betaald, dat het tekort, dat er nog was, daardoor is gedekt. Het verschil tusschen inkomsten en uitgaven is derhalve nul.

De heer Griffijn kan namens de Verificatie-commissie niet nalaten een woord van hulde te brengen voor de reusachtige taak, die de penningmeester tot uitvoering heeft gebracht. Het was een enorm werk, zooals uit de bescheiden bleek. (Applaus).

De Voorzitter stelt voor de commissie onder bijzondere dankbetuiging aan den voorzitter, secretaris en penningmeester, te dechargeeren. (Krachtig applaus ten bewijze van instemming).

11. *Voorstel van het H. B. om in verband met een verzoek van het algemeen bestuur van de Vereeniging Tijdschrift voor Tandheelkunde de jaarlijksche bijdrage van de Mij. voor de komende drie jaren vast te stellen op f 300.*

Aldus besloten.

12. *Voorstel van het H. B. om de bibliotheek van de Maatschappij ten geschenke aan te bieden aan de Rijksuniversiteit te Utrecht ter plaatsing in het Tandheelkundig Instituut.*

De heer Salomons deelt mede, dat naar aanleiding van de in een vorige jaarvergadering gehouden besprekingen, getracht is de bibliotheek der Mij. in de U. B. van Amsterdam of Utrecht onder te brengen. De directeur van het Tandh. Instituut voelde er destijds niet veel voor, maar blijkens een correspondentie met den tegenwoordigen directeur, wordt het bezit dier bibliotheek wel op prijs gesteld; daarbij zou dan de bepaling moeten worden gemaakt, dat de bibliotheek moet worden ondergebracht in het Tandh. Instituut en niet zal opgaan in de U. B. van Utrecht.

De heer De Beer verklaart, dat de afd. Amsterdam het voorstel betreurt. Verleden jaar strandde de oplossing der kwestie op het feit,

dat er geen goede huisvesting voor de bibliotheek te vinden was. Maar er waren argumenten om de bibliotheek voor de Mij. te behouden. Als men bedenkt, dat noch de V. v. N. T. noch het N. T. G. een eigen bibliotheek hebben, dan is spr. gerechtigd een lans te breken voor het behouden van een eigen bibliotheek door de Mij.

Wat de huisvesting betreft, kan spr. namens de Coöp. Kliniek der A. T. V. meedeelen, dat zoodra zij over grooter localiteiten beschikt (zij gaat verhuizen), gaarne huisvesting aan de Mij.-bibliotheek zal worden verleend. Daarom stelt spr. voor het voorstel van het H. B. niet aan te nemen en de bibliotheek voorloopig te laten waar zij is of zoo noodig elders op te slaan.

De heer Van A n d e l vraagt of het de bedoeling is de bibliotheek als een ongeschonden geheel in het Tandh. Instit. te plaatsen, zoodat duplicaten niet kunnen verdwijnen, want met het oog op hetgeen de heer De Beer heeft gezegd, is het wel gemakkelijk als de leden over meer dan 1 ex. kunnen beschikken.

De Voorzitter zegt, dat ingeval van schenking de bibliotheek volledig wordt geschonken, zoodat men duplicaten voor ruiling kan gebruiken.

De heer S a l o m o n s verklaart, dat uit den brief van den heer Coebergh volgt, dat het niet zijn bedoeling is een deel te gebruiken en een ander deel op zolder te bergen, doch om de bibliotheek als een geheel te behouden. Wat daaromtrent een vorig jaar is meegedeeld had betrekking op de bedoeling van een vorigen directeur. De voorwaarde zou thans gemaakt kunnen worden, dat de bibliotheek intact blijft.

De Voorzitter wijst er op, dat niet alleen aan de meening van den directeur, maar vooral aan het inzicht van den bibliothecaris veel gewicht zal worden gehecht door het curatorium.

Wat het behouden van een eigen bibliotheek betreft, moet daarmee gepaard gaan een voortdurende uitbreiding. Gebeurt dat doeltreffend, dan eischt dit groote bedragen. Wordt de huisvesting dan ook weer kostbaarder, dan moet men zich nog wel eens dubbel bedenken voordat men daartoe overgaat. Het H. B. meent dat dit geen taak is van een sociaal lichaam als de Mij., die zich in verband met haar geld-

middelen toch al moet beperken. Spr. wil thans laten stemmen over de principieele vraag of de Mij. de bibliotheek zal behouden of afstaan, waarna een besluit kan worden genomen over hetgeen verder moet worden gedaan.

De alg. verg. besluit de bibliotheek niet te behouden.

De Voorzitter zou de verdere beslissingen willen doen voorafgaan door besprekingen met curatoren en anderen. De overdracht zal dan een onderwerp van nadere beslissing zijn.

De heer Göttlich geeft in overweging de mogelijkheid na te gaan om de bibliotheek door de 3 tandheelkundige vereenigingen in den lande te doen beheeren.

De Voorzitter meent, dat dit een vooruitloopen is op latere discussie.

De heer Visser kan zich er niet mee vereenigen, dat de discussie dermate wordt beperkt.

De Voorzitter wil dan wel zoo noodig in den namiddag gelegenheid geven de discussie voort te zetten en vraagt machtiging de H. B.-leden te 1 u. 45 m. te doen bijeenkomen en de alg. verg. om 2 u. 30 m. voort te zetten.

Daar niemand hiertegen bezwaar heeft schorst de voorzitter de vergadering te ca. 12 uur.

VERGADERING VAN ZATERDAGMIDDAG HALF DRIE.

De Voorzitter heropent de vergadering en deelt mede, dat het H. B. de voorzittersverkiezing heeft besproken en unaniem van meening is, dat de stemming onvernietigbaar is en niet kan worden overgedaan. Het H. B. zou echter zeer betreuren, indien door een samenloop van omstandigheden een voorzitterloos tijdperk zou ontstaan. Het H. B. is echter overtuigd, dat er bij het uitbrengen van stemmen bij sommige leden een misversand heeft bestaan. Om aan dat alles tegemoet te komen, stelt het H. B. de volgende motie aan de vergadering voor:

„De vergadering, gehoord den uitslag van de stemming voor
 „voorzitter,
 „van meening, dat deze stemming, gezien de cijfers, werd be-
 „invloed door onvoldoende bekendheid met het feit, dat de af-
 „tredende voorzitter geen nieuw mandaat aanvaardden zou,
 „spreekt de wenschelijkheid uit, dat de heer Nord zijn voor-
 „nemen tot bedanken intrekt.”

Hieraan kan worden toegevoegd, dat het bedanken van den heer Nord nog geen feit is geworden, omdat spr. na die woorden opzette-lijk nog niet de hamer had laten vallen, waardoor de zaak zou zijn afgedaan. Om misverstand te voorkomen zou spr. schriftelijk over de motie willen laten stemmen en er geen discussie over doen voeren.

De vergadering gaat met dit advies accoord. Inmiddels is aan de orde:

6. *Afdeulingsverslagen.*

De heer Van Eupen vindt het niet wenschelijk, dat in het verslag van Z. Ned. de betreuenswaardige incidenten, die zich daar hebben voorgedaan en de naam van den daarbij betrokken collega, worden vermeld.

De heer Loeb betreurt, dat de afd. Utrecht niet meer openbaarheid heeft gegeven aan de wetenschappelijke bijeenkomsten, die zij heeft gehouden en welke beteekenis verre uitgaat buiten de grenzen van het afdeulingsbelang. De voordrachten zouden niet alleen de Utrechtsche collega's hebben geïnteresseerd.

De Voorzitter antwoordt den heer Van Eupen, dat Z. Ned. op het standpunt staat, dat het vermelden van bedoelden naam in geen deele overschrijdt wat de collega verdient. Liever had men het geheele geval verzwegen.

De heer Becker hoopt, dat de organisatie der Mij. zoo zal worden, dat de leden van andere afdeelingen op de hoogte zijn van hetgeen in zusterafdeelingen plaats heeft. Als de leden naar Utrecht overkomen zijn zij welkom. Het is te hopen, dat het H. B. een middel zal vinden om die belangrijke feiten meer centraal bekend te maken.

De heer Van H o e v e maakt uit de klachten omtrent gering vergaderingsbezoek e. d. in Z. Nederland op, dat die afdeeling te groot is en adviseert om splitsing te overwegen.

De Voorzitter antwoordt, dat die pogingen al zijn gedaan, zonder dat de mogelijkheid bleek, maar dat het H. B. de zaak nog eens met Z. Ned. wil overleggen, al moet het succes betwijfeld worden.

De heer De B e e r zegt, dat de A. T. V. ingeval er belangrijke voordrachten worden gehouden, steeds de aankondiging in het T. v. T. doet opnemen, zoodat ook andere afd. er kennis van kunnen nemen.

De Voorzitter acht het ongewenscht, dat men, zooals in Utrecht het geval was, wetenschappelijke voordrachten laat houden, die in bescheiden vorm er op gericht zijn duidelijk te maken, hoe een bepaald fabrikant het best rijk wordt gemaakt. Men zij daarmee voorzichtig! De afdeelvingsverslagen worden voor kennisgeving aangenomen.

Uitslag der schriftelijke stemming over de motie van het H. B.:

53 stemmen voor, 8 stemmen tegen, dus 87 % voor.

Op de vraag van den Voorzitter of deze stemming wijziging brengt in het voornemen van den heer Nord, antwoordt deze, dat hij zich onder die omstandigheden bereid verklaart het voorzitterschap te aanvaarden. (Krachtige toejuichingen). — De Voorzitter dankt hiervoor en zal straks eenige woorden daaraan toevoegen.

Terwijl de vergadering stemt voor de verkiezing van een penningmeester, geeft de Voorzitter gelegenheid tot voortzetting der discussie over punt 13. (Bibliotheek).

De Voorzitter geeft in overweging geen tijd te verliezen met het bespreken van denkbeelden, die straks hun beteekenis zullen verliezen en doet de toezegging, dat het H. B. geen besluit zal nemen zonder goedkeuring van de leden der Mij. — Besloten wordt de voorstellen van het H. B. af te wachten.

14. Voorstel van het H. B. om het bindend besluit als volgt te redigeeren:

Het is den leden der Ned. Mij. tot Bev. der Tandh. niet geoorloofd

met een ziekenfonds of lichaam, dat aan derden tandheelkundige hulp verschaft of verzekert eenige verbintenis aan te gaan, te wijzigen of te vernieuwen, zonder daaroo voorafgaande toestemming van of namens het H. B. te hebben gekregen.

De heer *Holthaus* vraagt of thans niet het oogenblik is om het rapport-N. P. P. te bespreken en te vernemen of daaraan uitvoering wordt gegeven.

De *Voorzitter* geeft te kennen, dat de quintessens van dat rapport betrof het formuleeren van een B B met een stel minimumvoorwaarden waaraan een contract moest voldoen. Als dat een en ander vaststond zou men tot een nadere propageering van het rapport kunnen overgaan, door eerst in eigen kring de denkbeelden van het rapport duidelijk te maken, en die verder te verbreiden.

De heer *Holthaus* vindt het wel wenschelijk, dat daarvoor van het H. B. eenige leiding of aanwijzing uitgaat.

De *Voorzitter* zegt, dat daarvoor moet vaststaan of er een B. B. komt.

De heer *Holthaus* meent, dat systematische behandeling daarmede niet te maken heeft en dringt er op aan, zooveel mogelijk profijt te trekken van het rapport.

De heer *Salomons* heeft in overleg met zijn medeleden in het D. B. enkele punten geformuleerd, die de grootst mogelijke gelegenheid laten om, zich aanpassende aan den bestaanden toestand in het ziekenfondswezen, zooveel mogelijk collega's in staat te stellen aan ziekenfondsen werkzaam te zijn. Men heeft daarbij ook te maken met den toestand, dat niet-Mij.-leden reeds aan ziekenfondsen zijn verbonden. De contrôle, die op Mij.-leden in ziekenfondsen wordt toegepast, moet ook voor niet-leden gelden. Voor de administratie zal men *bij voorkeur* de maandstaten van de Mij. moeten gebruiken; met een andere administratie *kan* genoegen genomen worden mits de Mij. de werkzaamheden van het fonds voldoende kan controleeren. Vervolgens eischt de Mij. een arbitragecommissie, waartegen de ziekenfondsen geen bezwaar hebben. Natuurlijk mag de overeenkomst geen

met de beroepsethiek strijdige bepaling bevatten. Bij de bepaling van het honorarium behoort men rekening te houden met de omstandigheden en moet men soms genoegen nemen met een vergoeding, die niet geheel overeenkomt met de wenschen der Mij. Daarnaast bestaat de mogelijkheid van het sluiten van collectieve contracten door het H. B. namens de Mij., waarin de ideëele eischen zoo hoog mogelijk kunnen worden opgevoerd en waarin dus o.a. het werken naast niet-leden is uitgesloten en getracht wordt een abonnementsstelsel te bereiken met een minimum honorarium van f 1.— per ziel per jaar en een maximum van 6000 ingeschrevenen per tandarts; en ten slotte, dat de behandeling strikt de voorschriften van het N. P. P.-rapport zal volgen. Tot heden is het moeilijk gebleken, het daarin bedoelde rationeele behandelingsstelsel in de ziekenfondsen voor te schrijven.

* * *

De heer Paerl deelt als uitslag der stemming mede, dat van de 63 uitgebrachte stemmen voor penningmeester 1 ongeldig was, 3 blanco, 7 op Mej. Dullemond, 9 op den heer Van den Hoorn en 43 op den heer Becker, die dus gekozen is. (Applaus). De heer Becker verklaart de benoeming te aanvaarden.

* * *

De Voorzitter geeft thans gelegenheid het voorgestelde B. B. te bespreken.

De heer Van Andel deelt mede, dat ingevolge de besprekingen op de vorige buitengewone vergadering er in April een bespreking van eenige H. B. leden met de commissie N. P. P. heeft plaats gehad en daar is de voorzitter overtuigd, dat het B. B. diende te vervallen. Met verwondering ziet spr. derhalve dit voorstel van het H. B. op de agenda, zonder toelichting waarom het H. B. weer van meening is veranderd. Spr. verzoekt om zulk een toelichting.

De Voorzitter was persoonlijk overtuigd, dat het B. B. moest vervallen, maar het H. B. meende, dat met alle waardeering voor de argumenten, men zich niet mocht onttrekken aan de positieve opdracht der vorige vergadering om met een concept-B. B. te komen. Dit concept komt het dichtst bij de daar geheerscht hebbende meening. Het zuiverste is, dat het H. B. zich over dat concept noch in de eene noch in de andere richting uitspreekt.

De heer Van Andel zal in het kort uiteenzetten, waarom de commissie N. P. P. meent, dat het voorgestelde B. B. misplaatst zal zijn. Volgens de redactie zal een tandarts toestemming moeten vragen om de hulp te verschaffen, waartoe zijn diploma hem de bevoegdheid geeft, b.v. wanneer de tandarts conservator wil worden aan een universiteit of wanneer hij hulp moet verstrekken aan employé's van een ziekenhuis, of indien hij als schooltandarts wil optreden.

De Voorzitter geeft te kennen, dat die gevallen niet onder de contracten vallen waarvoor toestemming noodig is.

De heer Van Andel ziet niet in waarom een schooltandarts er niet onder valt en kan zich nog altijd niet er mee vereenigen, dat men voor zulke verbintenissen toestemming moet vragen.

Geeft het H. B. toestemming tot het sluiten van een contract, terwijl het zich niet met de geheele regeling kan vereenigen, dan is het geen Mij.-contract, maar voor de buitenwacht is de transactie door de Mij. goedgekeurd. In het N. P. P.-rapport is aanbevolen, dat zulk een contract alleen op eigen verantwoordelijkheid van een lid kan worden aanvaard, wat hem niet ontheft van tijdig voorafgaand overleg met het H. B. en van het geregeld invullen der maandstaten van de Mij. Het B. B. vervalle dus en men neme in het Huish. Regl. een bepaling op ten aanzien van tijdig voorafgaand overleg bij het aangaan van een verbintenis met een ziekenfonds.

De Voorzitter gelooft, dat de rubriek schooltandartsen e. d. waarover de heer Van Andel sprak, nimmer bedoeld was en uitgeschakeld kan worden door te spreken van „Ziekenfonds of niet-publiekrechtelijk lichaam”. (De heer Van Andel meent, dat de redactie alleen ongewijzigd kan worden aangenomen). Spr. is van oordeel, dat deze uitlegging overeenkomstig de bedoeling is, zoodat die wijziging wel mag worden aangebracht. Vervolgens moet men in het oog houden, dat er een gradueele overgang is tusschen goedkeuren-toestemen-niet verbieden.

De heer Van Hoeve informeert of de contracten zullen worden vervangen door nieuwe en wat men met de uiteengezette minimum-eischen zal doen, waarop de Voorzitter antwoordt, dat men met inachtneming van historisch geworden rechten langzamerhand moet

trachten uniformiteit te verkrijgen, op de wijze als nu uitgestipeld is.

De heer Van Eupen zou eenige opmerkingen willen maken over de punten 4 en 5 der minimum-eischen, waarop de heer Pitsch voorstelt deze eischen thans niet te bespreken, omdat zij alleen zijn meegedeeld, opdat zij bestudeerd konden worden.

De Voorzitter verzoekt om er nog geen voorstel van te maken, daar hij voornemens was thans alleen de groote lijnen te doen bespreken.

De heer Holthaus maakt daartegen bezwaar, omdat B. B. en minimumeischen een geheel vormen.

De heer Berkenbosch Berends stelt voor de geheele zaak naar de commissie-N. P. P. te renvoyeeren, die dan minimumvoorwaarden zal vaststellen, waarna er sprake kan zijn van een B. B. Een collega moet *daaraan* steun hebben als een ziekenfonds hem zou dwingen een contract te sluiten, dat in strijd is met de eischen der Mij. De commissie zou met bekwamen spoed een rapport moeten samenstellen en ook de financieele zijde moeten belichten.

De Voorzitter zou de leden dier commissie, die reeds in Utrecht werd gedechargeerd, eerst moeten vragen of zij die opdracht op zich willen nemen.

De heer Nord steunt het voorstel van den heer Berkenbosch Berends. De vergadering is vermoeid en de tijd ontbreekt zulk een belangrijk onderwerp met vrucht te behandelen. Formeel is het echter niet juist de commissie-N.P.P., die gedechargeerd en niet voltallig aanwezig is, weer in actie te zetten. Spr. stelt dus voor het D. B. op te dragen zich met leden daarvan in verbinding te stellen om zoo spoedig mogelijk de materie verder te bewerken.

De Voorzitter neemt dit voorstel over en de vergadering keurt het goed. De heer Paerl constateert, dat men dan nu zonder Bindend Besluit leeft, hetgeen de Voorzitter bevestigt.

15. *Bestuursoverdracht.*

De Voorzitter heet de nieuwe H. B.-leden Paerl, Becker, Rozendaal en Bloemendaal welkom in het H. B. en brengt een woord van dank aan de afgetreden H. B.-leden, zeer in het bijzonder aan E. van der Molen, die 10 jaar zijn functie heeft waargenomen en van wie belangrijke offers aan werk en tijd (vooral door den grooten afstand zijner woonplaats van het centrum) zijn gevraagd. — Vervolgens draagt spr. zijn functie als voorzitter over aan den heer Nord, waaraan hij eenige persoonlijke woorden toevoegt en waarbij de voorzitter constateert, dat er in den loop van de jaren door conflicten en samenwerking tusschen Nord en Bakker iets is geboren, dat een vrij stevige vriendschap zeer dicht nadert.

Men verwijt spr. soms zijn weifelende houding in sommige vraagstukken, in tegenstelling met vroeger. Het is altijd gemakkelijk om in het offensief te zijn en als er oppositie in een lichaam is, is die tactiek zeker goed en doelmatig, maar voor een bestuurder is zij funest. De bestuurder moet zooveel mogelijk elke meening tot zijn recht laten komen en trachten uit het conglomeraat dier meeningen iets te voorschijn te halen, waarmee ongeveer ieder lid der organisatie zich kan vereenigen. Men moet hier altijd weer hebben de historische voortzetting van het beleid, dat gedurende voorgaande jaren werd gevolgd. — Verder kan het nooit anders dan goed zijn, dat iemand, die zoo sterk de gave van kritiek heeft als de heer Nord en ronduit zijn aanmerkingen op het beleid van het H. B. heeft gemaakt, de gelegenheid krijgt constructief werk te verrichten. — Er zijn aan de benoeming van den heer Nord tot voorzitter enkele complicaties verbonden, o.a. de accumulatie van functies (voorzitter V. v. N. T., hoofdredacteur, voorzitter Mij.) Het is spr. bekend, dat de heer Nord gaarne zal meewerken aan maatregelen om de daaruit voortvloeiende moeilijke situaties te ontgaan. Neemt spreker in aanmerking welke opvattingen hij zelf heeft omtrent bestuursbeleid, oppositie en vakbelangen en die welke de heer Nord heeft, dan mag gezegd worden, dat hier geen wisseling van bestuur en van leiding en oppositie plaats heeft, maar dat het is een verandering van figuren op bepaalde stoelen. Spr. geeft de toezegging, dat zijn medewerking onder het presidium van den heer Nord even krachtig zal zijn als de voorzitter meent noodig te hebben.

Spreker verzoekt den heer Nord zijn zetel als voorzitter in te nemen. (Langdurig applaus).

Alvorens den hamer over te geven neemt spr. afscheid van zijn medelid in het D. B. Kryn Verhoeven, die een waardevol bestuurder der Mij. is gebleken en wien hij dankt voor zijn medewerking en steun.

Ten slotte dankt spreker den heer Salomons, met wien hij vier jaar lang op de prettigste wijze heeft samengewerkt. Meer wil spreker daarvan niet zeggen. (Krachtig applaus).

Bij het aanvaarden zijner functie zeide spr. „Ik ben niet gekomen om te heerschen, maar om Uw blijdschap te vermeerderen” en hij hoopt, dat hij zich aan die toezegging heeft gehouden. Bij het afscheid nemen zegt spr.: „In deze 4 jaar heb ik een strijd gestreden en het geloof in mijn vak behouden,” terwijl zijn laatste woord, vooral voor de jongeren, die misschien een vrij donkere toekomst tegemoet gaan, geldt: „Omgorde Uwe lendenen en houdt Uwe lampen brandende”.

De heer Nord neemt den voorzittershamer over en richt een woord van afscheid tot den heer Bakker. Men mag het eens zijn geweest met het beleid van den voorzitter, of niet, niemand zal ontkennen, dat hij een buitengewone hoeveelheid arbeid heeft gepresteerd waarvoor spr. zeer veel respect heeft. Dat werk betrof het welzijn der Mij., d. w. z. het welzijn van het overgrootste deel der collega's. Hij heeft zijn tijd gegeven om op de bres te staan voor belangen, die voor het grootste deel de zijne niet waren, op een wijze, die men van den *persoon* Bakker wellicht niet verwachtte. Maar zijn regeeringsbeleid is getemperd door de wijsheid, die met de jaren komt.

Afscheid nemende van Bakker als voorzitter, begroet spr. hem als H. B.-lid en accepteert spr. gaarne de verzekering, dat de heer Bakker onder dit nieuwe presidium krachtige medewerking zal verleenen. Namens de vergadering dankt spr. den heer Bakker voor al hetgeen hij in deze 4 jaar heeft gedaan voor de Mij. (Langdurige en krachtige toejuichingen en bravogeroep).

Dat spr. het voorzitterschap heeft aanvaard, hetwelk hij niet ambieerde, vindt voor een belangrijk deel zijn reden daarin, dat hij in den loop der jaren nogal eens kritiek heeft geleverd op het beleid van de Mij. en men dus van den anderen kant zeide, dat hij het zelf eens moest probeeren. Spr. heeft de illusie, dat alles eenvoudiger kan, zonder dat zooveel tijd van velen wordt gevegd. Zou blijken dat spr. zich vergist heeft, dan zal hij niet schromen dit ter zijner tijd mee te deelen en de noodige consequenties daaruit te trekken.

Vaak heeft spr. in zijn tandh. carrière een beroep gedaan op zijn collega's en zelden was dit te vergeefs. Met vertrouwen aanvaardt spr. dan ook het presidium, met de wetenschap een secretaris naast zich te hebben wiens werkkraft men sinds jaren kent, en verder collega's in het H. B. aan wie hij door banden van vriendschap is gebonden. Ook als op andere leden een beroep op hun medewerking wordt gedaan, hoopt spr. dat daaraan gehoor zal worden gegeven. (Applaus).

16. *Plaatsbepaling van de volgende algemeene vergadering.*

De heer Berkenbosch Berends stelt namens zijn afdeling (officieus) voor in Nijmegen te vergaderen.

Besloten wordt in Nijmegen te vergaderen, tenzij buitengewone omstandigheden het H. B. dwingen een andere plaats te kiezen.

5. *Benoeming van een Verificatiecommissie voor het loopende jaar.*

Aangewezen worden Mej. Dullemond en de heeren Duyzings en Verloop. (De heer Duyzings, aanwezig, aanvaardt de benoeming).

17. *Rondvraag.*

De heer Becker vraagt van het bestuur inlichtingen over de inder tijd gehouden besprekingen omtrent fusie tusschen de 3 groote vereenigingen. Z. i. kan het professioneel leven alleen bloeien indien dit uitgaat van een groot centraal lichaam. Ook vraagt spr. inlichtingen over het protest dat aan den Minister is gestuurd in zake het examineren van 128 technikers.

De Voorzitter vraagt of iemand er tegen is, dat er een samenspraak plaats heeft met de besturen der zustervereenigingen.

De heer Parmet zou er tegen zijn, indien één groote tandheelkundige vereeniging zoowel de professioneele als de wetenschappelijke belangen moet behartigen.

De Voorzitter vraagt of er behalve de heer Becker nog andere leden zijn, die de zaak urgent vinden.

De heer *V i s s e r* ziet in de vraag van den heer *Becker* niets anders dan een verzoek aan het H. B. om deze zaak niet te vergeten.

De heer *V a n H o e v e* is van oordeel, dat het niet verstandig is, als een vergadering vermoed is, dan nog een wetenschappelijk deel aan de agenda toe te voegen.

De heer *B a k k e r* wijst er op, dat een rondvraag niet is bestemd voor het aan de orde stellen van een zoo belangrijke vraag als de heer *Becker* stelde. De vraag kan alleen als hint bedoeld zijn, maar nooit om een uitspraak uit te lokken.

De *V o o r z i t t e r* is het hiermede eens en zegt, dat de wenk van den heer *Becker* in overweging kan worden genomen.

De heer *S a l o m o n s* doet nog mededeeling, dat in zake de technikers met den Minister is gecorrespondeerd; een deel dier correspondentie is gepubliceerd en het H. B. meende, dat medewerking in de examencommissie den leden der *Mij.* niet moest worden verboden.

De heer *V i s s e r* informeert naar de voor 2 jaar beloofde brochure ter voorlichting van a.s. collega's, die men tot lid van de *Mij.* wil maken.

De heer *V a n H a s s e l t* antwoordt, dat het hem gebleken is, dat, wil zoo'n brochure aan de bedoeling beantwoorden, deze zoo'n omvang krijgt, dat het niet te doen is, om, zonder kans op misverstand, iets te bereiken. Het zou een wegwijzer zijn voor het vereenigingsleven, maar ook eenigszins voor ethische opvattingen in de professie. Het werkje is half klaar, maar spr. heeft niet den moed gehad het af te maken.

De heer *V i s s e r* vindt het verschijnen van een brochure als deze van belang en vraagt of de heer *Van Hasselt* wellicht overleg zou kunnen plegen met anderen, om de moeilijkheden waarop hij stuit op te lossen. Het H. B. geve den heer *Van Hasselt* dus een medewerker.

De Voorzitter zegt toe, dat de zaak met den heer Van Hasselt zal worden overwogen.

De heer Bicknese deelt mede, dat er in Utrecht een polikliniek is opgericht, waaromtrent hij de volgende motie zou willen voorstellen: „De vergadering spreke de wenschelijkheid uit, dat geen poliklinieken worden opgericht zonder voorafgaand overleg met de collega's ter plaatse”.

De Voorzitter kan zulk een motie bij de rondvraag moeilijk in discussie brengen en geeft in overweging deze motie den secretaris schriftelijk toe te sturen. Men kan dan zien wat er moet gebeuren.

De heer Van Andel verzoekt het H. B. om in de notulen mede te deelen, dat het rapport III over schooltandverzorging dateert van Maart 1927 en dat de gedetailleerde uiteenzetting van schooltandverzorging op bl. 475 T. v. T. (H. B. verg. van 1 Febr. 1930) ook reeds te vinden is op de laatste pagina van Jaargang 1929. En verder, dat die gedetailleerde uiteenzetting particulier bezit is van den auteur, die zich het auteursrecht voorbehoudt.

De Voorzitter zegt, dat de taak van den nieuwen voorzitter zal zijn zich met dit alles bezig te houden.

De heer Parmet informeert waarom de commissie voor schooltandverzorging geen rapport heeft ingediend, waarop de heer Van Andel antwoordt, dat er dit jaar niet is vergaderd en de rapporteur geen opdracht had een verslag te maken. Verleden jaar is al op gemis aan medewerking van het H. B. gewezen.

De heer De Beer verzoekt om aan den wensch van den heer Watry, voorzitter van een dezen zomer in Brussel te houden congres, om een voordracht te houden over den stand van de mondhygiëne in Nederland, (indien het verzoek binnenkomt) te voldoen. — Verder sluit spr. zich aan bij het verzoek van den heer Parmet van gisterenavond in zake behandeling van schoolkinderen door den schooltandarts.

De Voorzitter neemt hiervan nota.

De heer *Paerl* vestigt de aandacht op de *C. T. V.*, die dit jaar geen opdracht heeft ontvangen.

De heer *Bosch* deelt mede, dat de *Vereeniging tot Bestr. v. Tandbederf* een verzoek van den heer *Watry* heeft ontvangen en hij namens die vereeniging in *Brussel* zal spreken.

De *Voorzitter* vermoedt, dat de heer *Watry* niet met den toestand in *Nederland* op de hoogte is en zodoende zijn verzoek tot *Tandbederf* heeft gericht. Het is geen bezwaar, dat de heer *Bosch* de voordracht houdt, maar de heer *Watry* meende eigenlijk, dat hij zich tot de professie in *Nederland* had gericht.

De heer *Van Hasselt* meent, dat hetgeen de heer *Bosch* doet, geheel in de lijn der *Ver. t. Bestr. v. Tandbederf* ligt.

De heer *Salomons* heeft een persoonlijk schrijven van den heer *Bruske* ontvangen, waarin hij meedeelt, dat de vraag aan *Tandbederf* op een misvatting van collega *Watry* berust. Op de tentoonstelling kan *Tandbederf* een voordracht houden, maar dat dient gescheiden te worden van een rapport omtrent de behandeling der massa in *Nederland*.

De *Voorzitter* zegt, dat het *D. B.* dat nader onder de oogen zal zien.

Spr. richt een woord van dank tot de afdeling *Zuid Nederland* en met name tot de *Maastrichtsche* collega's onder aanvoering van den heer *Van de Ven*, voor de moeite, die zij zich voor de ontvangst der leden hebben getroost (krachtig applaus) en tot den heer *Buisman*, voor het maken van zijn verslag, waarna de vergadering te 4 u. 45 m. wordt gesloten.

J. A. SALOMONS,
Secretaris.

STEUNORGAAN.

Ontvangen:

29-4-'30 van J. S. Ez. na liquidatie cadeau van coll. H. G. P.	f 20.—
1-10-'30 van J. S. B. namens coll. H. Storno	„ 25.—
21-5-'30 van den Heer en Mevr. d. B. v. E.	„ 1.25
18-7-'30 van J. S. B. gew. honorarium	„ 10.—
13-6-'30 van W. C. K. van coll. voor boekwerken	„ 25.—
1-12-30 van afd. Rotterdam	„ 250.—